

POLTRANSPLANT

Pobieranie i przeszczepianie narządów w Polsce 2024 r.

CENTRUM ORGANIZACYJNO-KOORDYNACYJNE DO SPRAW TRANSPLANTACJI „POLTRANSPLANT”

02-001 Warszawa, Al. Jerozolimskie 87, www.poltransplant.org.pl

CENTRALA tel. (+48) 22 621 22 40, (+48) 22 621 49 50

SEKRETARIAT tel. (+48) 22 622 58 06, fax (+48) 22 32 43

e-mail: sekretariat@poltransplant.pl

KOORDYNATOR POBIERANIA I PRZESZCZEPIANIA NARZĄDÓW

tel. (+48) 22 622 88 78, (+48) 795 033 022, fax (+48) 22 627 07 49

e-mail: koordynator@poltransplant.pl

KRAJOWA LISTA OCZEKUJĄCYCH NA PRZESZCZEPIENIE

tel. (+48) 22 626 80 27, (+48) 790 605 035

fax (+48) 22 626 80 29

e-mail: klo@poltransplant.pl

CENTRALNY REJESTR NIESPOKREWNIONYCH POTENCJALNYCH DAWCÓW SZPIKU I KRWI PĘPOWINOWEJ

tel. (+48) 22 22 627 07 48, fax (+48) 22 621 72 82

e-mail: rejestr@poltransplant.pl

Spis treści

Omówienie działalności transplantacyjnej w Polsce w 2024 roku.	3
Pobieranie i przeszczepianie narządów w Polsce w 2024 r.	5
Zmarli dawcy narządów w Polsce	5
Zmarli dawcy narządów z zagranicy.....	7
Pobrania narządów do przeszczepienia od osób zmarłych (Szpitale w Polsce).....	7
Szpitale aktywne w programie dawstwa narządów.....	9
Struktura pobrań narządów i liczba pobranych narządów	11
Pobrania tkanek od zmarłych dawców narządów	16
Wykorzystanie narządów pobranych do przeszczepienia od zmarłych dawców w 2024 r.	17
Wykorzystanie narządów pobranych do przeszczepienia od osób zmarłych - Nerki	17
Wykorzystanie narządów pobranych do przeszczepienia od osób zmarłych - Wątroba.....	17
Wykorzystanie narządów pobranych do przeszczepienia od osób zmarłych - Serce	17
Wykorzystanie narządów pobranych do przeszczepienia od osób zmarłych - Płuca	17
Wykorzystanie narządów pobranych do przeszczepienia od osób zmarłych - Trzustka	18
Wykorzystanie narządów pobranych do przeszczepienia od osób zmarłych - Podsumowanie	18
Przeszczepianie narządów	18
Przeszczepianie nerek	18
Przeszczepianie trzustki, wysp trzustkowych oraz trzustki i nerki.....	21
Przeszczepianie wątroby.....	21
Przeszczepianie serca.....	23
Przeszczepianie płuc	24
Przeszczepienia wielonarządowe inne niż przeszczepienia nerki i trzustki	25
Przeszczepianie narządów od dawców żywych	27
Przeszczepianie narządów w Polsce, podsumowanie.....	29
Przeszczepianie narządów w Polsce w latach 1966-2024.....	31

OMÓWIENIE DZIAŁALNOŚCI TRANSPLANTACYJNEJ W POLSCE W 2024 ROKU.

Szanowni Państwo,

przekazujemy w Państwa ręce informacje dotyczące aktywności transplantacyjnej w Polsce w 2024 roku. Widoczne są wysiłki wykonywane przez całe środowisko na rzecz odbudowy i dalszego rozwoju medycyny transplantacyjnej. Był rok wielu rekordów, zarówno w zakresie aktywności donacyjnej, jak i przeszczepiania. Dziękujemy Wszystkim za włączenie się i wytrwanie w tych aktywnościach.

W 2024 roku Biuro Koordynacji Poltransplantu zajęło się w sumie 923 zgłoszeniami potencjalnych zmarłych dawców narządów zgłoszonych z polskich szpitali oraz 45 zgłoszeniami z zagranicy. Liczba zgłoszeń wzrosła o 159 w stosunku do 2023 roku. W 706 przypadkach (ponad 76%) doszło do pobrania narządów.

W 2024 roku potencjalnych dawców zgłoszono ze 159 szpitali w kraju, o 11 więcej niż w poprzednim roku. Liczba najaktywniejszych szpitali, z których zgłoszono 10 lub więcej rzeczywistych dawców narządów wyniosła 29 (12 szpitali więcej niż w 2023 roku). Najwięcej, bo 38 dawców zidentyfikowano w Szpitalu Uniwersyteckim Collegium Medicum UJ w Krakowie. Drugim w kolejności było Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku (33 zgłoszenia), to podmiot leczniczy, który przez kilka poprzednich lat był liderem w zakresie zgłaszania zmarłych dawców. Kolejny raz widoczny wzrost aktywności zanotowano w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach (28 zgłoszeń w 2024 roku vs. 16 zgłoszeń w 2023 roku).

W ramach międzynarodowej wymiany narządów w ubiegłym roku udało się pracownikom Poltransplantu skoordynować pobranie i przeszczepienie narządów pobranych od 39 dawców spoza Polski.

Liczba rzeczywistych zmarłych dawców narządów wyniosła w Polsce 667, co daje 17,8 dawców na 1 mln mieszkańców. Jest to najwyższy wskaźnik w dotychczasowej historii. W województwie świętokrzyskim wskaźnik dawstwa był najwyższy w kraju – 25,8 dawców na 1 milion mieszkańców, w tym województwie odnotowano znaczący wzrost wskaźnika dawstwa (25,8 w 2024 r. vs. 5,9 w 2022 r.). Najniższe wskaźniki dawstwa były w województwach podkarpackim i łódzkim.

Wskaźnik pobrań wielonarządowych w Polsce wyniósł średnio 90%, zaś w województwie podkarpackim dokonywano wyłącznie pobrań wielonarządowych, wskaźnik wynosił 100%.

Łącznie w 2024 roku liczba pobranych w Polsce narządów od zmarłych dawców wyniosła 2462, była wyższa o 450 narządów w porównaniu z 2023 rokiem. Najwięcej pobrano nerek – 1 258, wątrób - 625 i płuc - 318. Podczas 39 pobrań za granicami kraju pozyskano do przeszczepienia 4 nerki, 1 serce, 6 płuc i 36 wątrób. Łączna liczba pobranych i przeznaczonych do przeszczepienia narządów wyniosła 2 509.

Spośród wymienionych wyżej 2 509 pobranych od zmarłych narządów (2462 pobrano w kraju, 47 pobrano za granicą), 153 narządów nie przeszczepiono, 18 przekazano do przeszczepienia do innych krajów europejskich. Przeszczepiono łącznie 2338 narządów (1 177 z 1 262 pobranych nerek, 42 z 42 pobranych trzustek, 626 z 661 pobranych wątrób, 205 z 220 pobranych serc, 288 z 324 pobranych płuc). Narządy przeszczepiono 2257 biorcom (360 biorców więcej niż w 2023 roku).

Liczba przeszczepień nerek pobranych od żywych dawców znów była rekordowa i wyniosła 82, to 4 operacje więcej niż w 2023 r. Najwięcej przeszczepień, 22 wykonano w Szpitalu Klinicznym Dzieciątka Jezus UCK WUM w Warszawie, w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym w Gdańsku – 17 przeszczepień, w Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie (pobrania w CSK UCK WUM) wykonano 14 takich zabiegów u dzieci. Liczba przeszczepień fragmentów wątroby od żywych dawców wykonanych w CZD w Warszawie (pobrania w CSK UCK WUM) wyniosła 21. W 2024 r. do programu

przeszczepiania fragmentów wątroby pobranej od żywych dawców biorcom dorosłym powrócił zespół z Centralnego Szpitala Klinicznego UCK WUM w Warszawie i wykonał 3 takie zabiegi.

Tkanki pobrano od 469 spośród 667 rzeczywistych dawców narządów (70%) oraz od 5 dawców, którzy mieli przeciwwskazania do wykorzystania narządów, ale nie tkanek.

31 grudnia 2024 r. w Centralnym Rejestrze Sprzeciwów zarejestrowanych było 48 233 oświadczenia, w tym 47 850 oświadczeń o sprzeciwie i 383 oświadczenia o cofnięciu sprzeciwu. 38 195 oświadczeń zostało złożone przez osoby, których oświadczenie dotyczyło, a 9 655 oświadczeń złożyli przedstawiciele ustawowi. W 2024 r. złożono 3 652 oświadczenia w tym 3 634 to oświadczenia o sprzeciwie.

Do Krajowej Listy Oczekujących na przeszczepienie narządów, tkanek i komórek zgłoszono nowych 4164 potencjalnych biorców narządów i rogówek. Na koniec 2024 roku zarejestrowanych było 5 483 aktywnych oczekujących chorych, czyli takich przygotowanych na przeszczepienie w każdej chwili, w tym 1 905 oczekujących na przeszczepienie narządów. Na przeszczepienie nerki oczekiwało 1 122 pacjentów, nerki i trzustki - 27, wątroby - 181, serca – 415 płuc – 139 i rogówki – 3 577 osób.

Na koniec 2024 r. w zasobach Centralnego Rejestru Niepokrewnionych Potencjalnych Dawców Szpiku i Krwi Pępowinowej dostępne były dane 2 294 650 aktywnych potencjalnych dawców z 15 ośrodków dawców szpiku. W 2024 roku komórki hematopoetyczne do przeszczepienia pobrano od 1 803 polskich dawców prezentowanych w zasobach WMDA, w 1 526 przypadkach materiałem przeszczepowym były komórki krwiotwórcze z krwi obwodowej (PBSC), 133 razy pobrano komórki krwiotwórcze ze szpiku (BM), a w 144 przypadkach limfocyty (DLI).

W 20 ośrodkach transplantacyjnych wykonano łącznie 1191 autotransplantacji komórek krwiotwórczych krwi obwodowej, 866 alogenicznych transplantacji komórek krwiotwórczych; 173 transplantacje od dawców rodzinnych, 598 transplantacji od dawców niepokrewnionych, 94 transplantacje od dawców haploidentycznych. W 2024 roku 51% polskich pacjentów otrzymało przeszczep od polskiego dawcy.

Przedstawiona powyżej synteza, to tylko drobna część szczegółowych informacji, które zostaną zawarte w Biuletynie Informacyjnym Poltransplantu. Teraz zapraszam do lektury artykułów omawiających pobieranie i przeszczepianie narządów w Polsce w ostatnim roku oraz w latach poprzednich.

*prof. dr hab. n. med. Artur Kamiński,
Dyrektor Poltransplantu*

POBIERANIE I PRZESZCZEPIANIE NARZĄDÓW W POLSCE W 2024 R.

ZMARLI DAWCY NARZĄDÓW W POLSCE

W 2024 r. do biura koordynacji Poltransplantu wpłynęło ze szpitali w Polsce 878 zgłoszeń potencjalnych zmarłych dawców narządów. W 667 przypadkach (76%) doszło do pobrania narządów, natomiast w 211 (24%) nie było pobrania. W 144 przypadkach (16%) odstąpiono od pobrania z powodu braku autoryzacji pobrania. W 67 przypadkach (8%) do pobrania nie doszło z powodów medycznych (Tabela 1).

TABELA 1. ŚCIEŻKI DAWSTWA NARZĄDÓW OD ZMARŁYCH W LATACH 2020-2024 (ZGŁOSZENIA ZE SZPITALI W POLSCE).

Kategoria i rodzaj dawcy	2020	2021	2022	2023	2024
Dawcy potencjalni (zgłoszeni)	529	546	640	756	878
Odstąpienie od procedur z powodu braku autoryzacji pobrania	54	80	109	119	144
	10%	15%	17%	16%	16%
Dawcy autoryzowani	475	466	531	637	734
	90%	85%	83%	84%	84%
Odstąpienie od procedur z powodów medycznych tj. stwierdzenia patologii dyskwalifikującej dawcę i narządy, brak stwierdzenia śmierci mózgu, brak odpowiednich biorców, ZK u dawcy bez możliwości pobrania	82	70	86	71	67
	16%	13%	13%	9%	8%
Dawcy rzeczywisci	393	396	445	566	667
	74%	72%	70%	75%	76%
Odstąpienie od przeszczepienia wszystkich pobranych narządów z przeciwwskazań medycznych	6	10	9	10	6
	1%	2%	1%	1%	0,9%
Dawcy wykorzystani	387	386	436	556	661
	73%	70%	69%	74%	75%

U wszystkich zmarłych rzeczywistych dawców narządów śmierć stwierdzano według kryteriów neurologicznych. Najczęstszą przyczyną śmierci były naczyniowe schorzenia mózgu (69%), urazy czaszkowo mózgowie stanowiły 21% przyczyn zgonów, w 10% przypadków były to zatrucia, asfiksja, łagodne guzy mózgu (Tabela 2).

TABELA 2. ZMARLI DAWCY NARZĄDÓW W LATACH 2020-2024; PRZYCZYNA ZGONU.

Przyczyna zgonu	2020	2021	2022	2023	2024
Choroba naczyń mózgowych	210	205	271	336	462
	53,4%	51,8%	60,9%	59,4%	69,2%
Uraz czaszkowo-mózgowy	125	130	99	99	138
	31,8%	32,8%	22,2%	17,5%	21,5%
Inna przyczyna	58	61	75	131	67
	14,8%	15,4%	16,9%	23,1%	10,1%
Razem	393	396	445	566	667

W 2024 r. średni wiek zmarłych, od których pobrano narządy wyniósł 48 lat (zakres 7 mies. - 81 lat) (Tabela 3).

TABELA 3. ZMARLI DAWCY NARZĄDÓW W LATACH 2020-2024; WIEK.

	2020		2021		2022		2023		2024	
Liczba dawców rzeczywistych	393		396		445		566		667	
Rozpiętość wieku	1 rok - 78 lat		20 mies. - 79 lat		3 - 76 lat		2 - 85 lat		7 mies. - 81 lat	
Średni wiek	46,5		45,2		47,2		48,3		48	
Przedział wiekowy	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
Wiek 0-5 lat	2	1%	2	0,5%	2	0,1%	4	0,7%	8	1,2%
Wiek 6-16 lat	9	2%	14	3,5%	13	3%	16	2,8%	24	3,6%
Wiek 17-30 lat	61	16%	53	13,4%	47	11%	64	11,3%	71	10,6%
Wiek 31-40 lat	62	16%	75	18,9%	68	15%	72	12,7%	102	15,3%
Wiek 41-50 lat	82	21%	107	27%	120	27%	143	25,3%	159	24,4%
Wiek 51-65 lat	142	36%	114	29,5%	147	33%	186	32,9%	195	29,2%
Wiek powyżej 65 lat	35	9%	31	8%	48	11%	81	14,3%	108	16,2%

Wśród zmarłych dawców narządów przeważali mężczyźni (65%) (Tabela 4).

TABELA 4. ZMARLI DAWCY NARZĄDÓW W LATACH 2020-2024; PŁEĆ.

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba Kobiet	125	144	186	214	236
Liczba Mężczyzn	268	252	259	352	431
Procent Kobiet : Procent Mężczyzn	32:68	36:64	42:58	38:62	35:65

ZMARLI DAWCY NARZĄDÓW Z ZAGRANICY

W ramach międzynarodowej wymiany narządów Poltransplant otrzymał w 2024 r. kilkadziesiąt zgłoszeń możliwości pobrania narządów z zagranicy, z czego polskie ośrodki wykorzystywały narządy pochodzące od 39 dawców. Szczegóły dotyczące udziału Polski w European Organ Exchange Organization znajdują się w innej części tego rozdziału oraz Biuletynie Informacyjnym Poltransplantu.

POBRANIA NARZĄDÓW DO PRZESZCZEPIENIA OD OSÓB ZMARŁYCH (SZPITALE W POLSCE)

W 2024 r. liczba rzeczywistych zmarłych dawców narządów wyniosła w Polsce 667, co daje 17,8 dawców na 1 milion mieszkańców. Jest to najwyższy wskaźnik w dotychczasowej historii. W województwie świętokrzyskim wskaźnik dawstwa był najwyższy w kraju - 25,8 dawców na 1 milion mieszkańców, w tym województwie odnotowano znaczący wzrost wskaźnika dawstwa (25,8 w 2024 r., 19,7 w 2023 r., 5,9 w 2022 r.). Najniższe wskaźniki dawstwa odnotowano w województwach podkarpackim i łódzkim (Tabela 5).

TABELA 5. LICZBA POBRAŃ NARZĄDÓW OD ZMARŁYCH W LATACH 2019-2024 WG WOJEWÓDZTW.

Województwo	Mieszkańców ¹	Liczba dawców w przeliczeniu na 1 milion mieszkańców (pmp) ²				2023 ²		2024 ¹	
		2019	2020	2021	2022	Liczba dawców	Dawców pmp	Liczba dawców	Dawców pmp
Dolnośląskie	2 879 271	10,3	10,0	10,7	7,95	38	13,20	53	18,44
Kujawsko-pomorskie	1 996 003	11,1	9,0	9,2	12,43	27	13,53	35	17,59
Lubelskie	2 011 047	11,0	5,0	5,75	7,88	23	11,44	22	10,98

¹Liczba mieszkańców za „Ludność. Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym. Stan w dniu 31.12.2023 r”. Wyd. GUS 28.04.2024 r.

² Liczba mieszkańców na podstawie „Ludność. Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialny” wyd. Główny Urząd Statystyczny publikowanych w latach 2019–2023.

Województwo	Mieszkańców ¹	Liczba dawców w przeliczeniu na 1 milion mieszkańców (pmp) ²				2023 ²		2024 ¹	
		2019	2020	2021	2022	Liczba dawców	Dawców pmp	Liczba dawców	Dawców pmp
Lubuskie	975 023	11,0	12,0	17,94	14,25	9	9,23	21	21,60
Łódzkie	2 362 519	8,4	4,0	5,36	7,55	15	6,35	22	9,35
Małopolskie	3 429 632	8,8	7,0	10,56	11,08	46	13,41	54	15,74
Mazowieckie	5 510 527	12,2	9,0	8,67	10,16	85	15,43	101	18,33
Opolskie	936 725	18,3	10,0	11,30	11,64	11	11,74	13	13,93
Podkarpackie	2 071 676	1,9	4,0	2,84	4,80	13	6,28	16	7,74
Podlaskie	1 138 216	19,5	7,0	4,28	15,71	16	14,06	27	23,78
Pomorskie	2 359 573	22,3	20,0	23,87	21,62	67	28,39	55	23,31
Śląskie	4 320 130	10,4	13,0	13,64	15,83	73	16,90	83	19,28
Świętokrzyskie	1 168 499	5,6	4,0	5,75	5,92	23	19,68	30	25,80
Warmińsko- mazurskie	1 357 910	21,0	19,0	14,89	10,95	23	16,94	27	19,95
Wielkopolskie	3 487 973	20,3	15,0	11,17	15,16	57	16,34	67	19,23
Zachodniopomorskie	1 631 784	27,6	13,0	8,32	12,77	40	24,51	41	25,20
Polska	37 636 508	13,1	10,0	10,38	11,76	566	15,04	667	17,76

SZPITALY AKTYWNE W PROGRAMIE DAWSTWA NARZĄDÓW

W 2024 r. pobranie narządów celem przeszczepienia miało miejsce w 158 szpitalach (Tabela 6).

TABELA 6. AKTYWNOŚĆ SZPITALI W PROGRAMIE IDENTYFIKACJI ZMARŁYCH DAWCÓW NARZĄDÓW WG WOJEWÓDZTW.

Województwo	Liczba szpitali z potencjałem dawstwa	Liczba i procent szpitali aktywnych w programie pozyskiwania narządów od zmarłych							
		2019	2020	2021	2022	2023		2024	
		liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	procent	liczba	procent
Dolnośląskie	24	11	9	8	11	11	46%	10	42%
Kujawsko-pomorskie	19	6	7	10	9	9	47%	9	47%
Lubelskie	22	7	7	7	8	6	27%	8	36%
Lubuskie	13	3	3	4	3	4	31%	4	31%
Łódzkie	27	5	4	3	4	5	19%	6	22%
Małopolskie	30	11	11	12	12	12	40%	15	50%
Mazowieckie	55	20	13	17	18	23	42%	22	40%
Opolskie	8	3	4	3	2	3	38%	3	37%
Podkarpackie	22	3	4	4	5	6	27%	7	32%
Podlaskie	15	5	1	3	4	4	27%	8	53%
Pomorskie	23	13	10	9	13	12	52%	11	48%
Śląskie	38	16	15	16	18	19	50%	22	58%
Świętokrzyskie	15	5	3	3	3	5	33%	4	27%
Warmińsko-mazurskie	19	5	5	6	6	6	32%	6	32%
Wielkopolskie	38	14	17	13	19	16	42%	17	45%
Zachodniopomorskie	20	6	7	5	7	7	35%	6	30%
Polska	388	133	120	123	142	148	38%	158	41%

W 2024 r. liczba najaktywniejszych szpitali, z których zgłoszono 10 lub więcej rzeczywistych dawców narządów wyniosła 18. Najwięcej, 27 dawców zidentyfikowano w Szpitalu Uniwersyteckim Collegium Medicum UJ w Krakowie. (Tabela 7).

TABELA 7. SZPITALA, W KTÓRYCH BYŁO NAJWIĘCEJ POBRAŃ NARZĄDÓW OD ZMARŁYCH DAWCÓW W 2024 R.

Miasto	Szpital	Liczba zmarłych dawców	Liczba pozyskanych narządów	Liczba pobrań wielonarządowych	Procent pobrań wielonarządowych
Kraków	Szpital Uniwersytecki Collegium Medicum UJ	27	104	26	96%
Kielce	Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach	25	93	21	84%
Gdańsk	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne	24	99	22	92%
Warszawa	Państwowy Instytut Medyczny MSWiA	23	102	22	96%
Katowice	Górnośląskie Centrum Medyczne im. prof. Leszka Gieca Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach	23	74	20	87%
Szczecin	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony w Szczecinie	17	63	16	94%
Białystok	Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku	16	63	15	94%
Warszawa	Centralny Szpital Kliniczny UCK WUM	14	49	12	86%
Szczecin	Uniwersytecki Szpital Kliniczny Nr 1 PUM w Szczecinie im. prof. T.Sokołowskiego	14	41	12	86%
Wrocław	4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką	13	44	12	92%
Wrocław	Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu	13	41	10	77%
Gdańsk	Copernicus Podmiot Leczniczy Sp. z o.o.	11	52	11	100%
Olsztyn	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie	11	35	8	73%

Miasto	Szpital	Liczba zmarłych dawców	Liczba pozyskanych narządów	Liczba pobrań wielonarządowych	Procent pobrań wielonarządowych
Rzeszów	Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej	10	44	10	100%
Wrocław	Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka	10	34	9	90%
Poznań	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia	10	33	10	100%
Konin	Wojewódzki Szpital Zespolony im. dr. R. Ostrzyckiego w Koninie	10	31	7	70%
Zielona Góra	Szpital Uniwersytecki im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze	10	28	7	70%
Razem		281	1030	250	89%

W łącznej liczbie 667 pobrań od dawców zmarłych, 603 (90%) stanowiły pobrania wielonarządowe. Jednonarządowych dawców rzeczywistych było 64; od 32 pobrano tylko wątrobę, od 28 dawców pobrano same nerki, od 4 dawców pobrano tylko serce (Tabela 8).

STRUKTURA POBRAŃ NARZĄDÓW I LICZBA POBRANYCH NARZĄDÓW

TABELA 8. STRUKTURA POBRAŃ NARZĄDÓW W POLSCE W LATACH 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba pobrań	393	396	445	566	667
Pobrania tylko wątroby	5	2	10	32	32
Pobrania tylko nerek	69	58	60	21	28
Pobrania tylko serca	5	5	2	1	4
Pobranie tylko płuc	-	-	-	1	-
Liczba pobrań wielonarządowych	314	331	373	511	603
Odsetek pobrań wielonarządowych	80%	84%	84%	90%	90%

Wskaźnik pobrań wielonarządowych w poszczególnych województwach pokazano w Tabeli 9; najwyższy był w województwie podkarpackim - 100%.

TABELA 9. POBRANIA WIELONARZĄDOWE W 2024 R. W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH.

Województwo	Liczba dawców rzeczywistych	Liczba pobrań wielonarządowych	Odsetek pobrań wielonarządowych
Dolnośląskie	53	47	89%
Kujawsko-Pomorskie	35	29	83%
Lubelskie	22	21	95%
Lubuskie	21	17	81%
Łódzkie	22	21	95%
Małopolskie	54	52	96%
Mazowieckie	101	90	89%
Opolskie	13	12	92%
Podkarpackie	16	16	100%
Podlaskie	27	26	96%
Pomorskie	55	52	95%
Śląskie	83	72	87%
Świętokrzyskie	30	25	83%
Warmińsko-Mazurskie	27	24	89%
Wielkopolskie	67	63	94%
Zachodniopomorskie	41	36	88%
Polska	667	603	90%

W trakcie pobrań wielonarządowych najczęściej pozyskiwano nerki i wątrobę (304 razy), nerki, serce i wątrobę (109 razy), nerki, wątrobę i płuca (69 razy), nerki, serce, wątrobę, płuca (67 razy) (Tabela 10).

TABELA 10. STRUKTURA POBRAŃ W LATACH 2020-2024.

Narządy pozyskane w trakcie pobrania	2020	2021	2022	2023	2024
Nerki + wątroba	144	112	155	280	304
Nerki + serce + wątroba	83	104	92	108	109
Nerki + wątroba + płuca	15	14	32	37	69
Nerki + serce + wątroba + płuca	30	50	53	44	67
Wątroba	5	2	10	32	32
Nerki	69	58	60	21	28
Nerki + serce + wątroba + trzustka + płuca	1	5	6	12	15
Nerki + serce + wątroba + trzustka	2	12	8	8	15
Nerki + wątroba + trzustka	-	2	2	5	10
Nerki + serce	29	23	11	6	5
Serce	5	5	2	1	4
Nerki + serce + płuca	3	4	6	5	3
Nerki + wątroba + trzustka + płuca	1	-	2	3	2
Nerki + płuca	2	1	2	1	2
Serce + wątroba	3	-	2	1	1
Wątroba + płuca	-	2	1	1	1
Płuca	-	-	-	1	-
Serce + wątroba + płuca	1	-	1	-	-
Nerki + serce + trzustka	-	1	-	-	-
Nerki + serce + wątroba + krtań	-	1	-	-	-
Razem	393	396	445	566	667

łącznie w 2024 r. liczba pobranych od zmarłych w Polsce dawców narządów wyniosła 2462 i była wyższa o 450 narządów w porównaniu z 2023 r. Najwięcej pobrano nerek - 1258, wątrób - 625, serc - 219, płuc - 318, trzustek - 42.

Podczas 39 pobrań zagranicznych pozyskano do przeszczepienia 4 nerki, 1 serce, 6 płuc i 36 wątrób. Łączna liczba przeznaczonych do przeszczepienia narządów wyniosła 2509 (Tabela 11).

TABELA 11. ŁĄCZNA LICZBA NARZĄDÓW POBRANYCH ZE ZWŁOK W LATACH 2020-2024.

Pobrane narządy	2020	2021	2022	2023 ³	2023		
					Pobrania w Polsce	Pobrania za granicą	Liczba narządów dostępnych do przeszczepienia
Nerki	758	774	858	1062	1258	4	1262
Wątroby	285	304	364	537	625	36	661
Płuca	106	152	206	208	318	6	324
Serca	157	205	181	187	219	1	220
Trzustki	4	20	18	28	42	-	42
Krtań	-	1	-	-	-	-	-
Razem	1310	1456	1627	2022	2462	47	2509

Aktywność w zakresie pozyskiwania narządów do przeszczepienia w 2024 r. w szpitalach poszczególnych województw zestawiono w Tabeli 12.

³ Pobrania w Polsce i za granicą łącznie

TABELA 12. POZYSKIWANIE NARZĄDÓW DO PRZESZCZEPIENIA OD ZMARŁYCH DAWCÓW WG WOJEWÓDZTW W 2024 R.

2024	Polska	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
Liczba zmarłych dawców	667	53	35	22	21	22	54	101	13	16	27	55	83	30	27	67	41
Liczba pobrań wielonarządowych	603	47	29	21	17	21	52	90	12	16	26	52	72	25	24	63	36
Procent pobrań wielonarządowych	90%	89%	83%	95%	81%	95%	96%	89%	92%	100%	96%	95%	87%	83%	89%	92%	88%
Liczba pobranych narządów	2462	182	119	85	62	85	213	388	45	69	103	232	296	108	98	243	134
Liczba pobranych nerek	1258	100	58	44	34	42	106	192	24	32	54	108	148	58	50	130	78
Liczba pobranych trzustek	42	2	4	0	0	1	3	18	0	2	2	1	5	1	3	0	0
Liczba pobranych wątrób	625	49	34	21	20	22	49	91	12	16	26	53	80	26	26	63	37
Liczba pobranych serc	219	15	9	6	0	6	23	41	5	9	9	22	31	7	7	24	5
Liczba pobranych płuc	318	16	14	14	8	14	32	46	4	10	12	48	32	16	12	26	14
Współczynnik: liczba pobranych narządów / liczba zmarłych dawców	3,7	3,4	3,4	3,9	2,9	3,9	3,9	3,8	3,5	4,3	3,8	4,2	3,6	3,6	3,6	3,6	3,3

POBRANIA TKANEK OD ZMARŁYCH DAWCÓW NARZĄDÓW

Na podstawie informacji zgromadzonych w www.rejstrytx.gov.pl w 2024 r. pobrano tkanki od 469 spośród 667 rzeczywistych dawców narządów (70%) oraz od 5 dawców, którzy mieli przeciwskazania od wykorzystania narządów, ale nie tkanek (Tabela 13).

TABELA 13. POZYSKIWANIE TKANEK OD ZMARŁYCH DAWCÓW NARZĄDÓW W 2024 R.

Rodzaj pobrania	2020	2021	2022	2023	2024
rogówki	283	255	263	291	330
rogówki + homograft serca	19	16	37	37	60
rogówki + tkanki mięśniowo-szkieletowe	8	8	10	13	22
homograft serca	-	1	4	16	15
rogówki + tkanki mięśniowo-szkieletowe + homograft serca	-	1	1	4	14
rogówki + skóra + tkanki mięśniowo-szkieletowe	3	7	15	17	11
rogówki + skóra	13	25	16	10	7
rogówki + skóra + tkanki mięśniowo-szkieletowe + homograft serca	-	-	2	5	6
rogówki + skóra + homograft serca	-	2	4	3	3
tkanki mięśniowo-szkieletowe	-	1	-	5	1
skóra + tkanki mięśniowo-szkieletowe + homograft serca	-	-	-	4	1
rogówki + kości	-	-	-	-	1
skóra	-	2	3	1	1
kości	-	-	-	-	1
tkanki mięśniowo-szkieletowe + skóra	-	-	-	1	1
rogówki + osierdzie	-	-	-	1	-
Razem	326	318	355	408	474

WYKORZYSTANIE NARZĄDÓW POBRANYCH DO PRZESZCZEPIENIA OD ZMARŁYCH DAWCÓW W 2024 R.

WYKORZYSTANIE NARZĄDÓW POBRANYCH DO PRZESZCZEPIENIA OD OSÓB ZMARŁYCH - NERKI

Z pełnej liczby 1262 dostępnych do przeszczepienia nerek pobranych w Polsce (1258 nerek) i na Litwie (4 nerki) 85 (6%) nerek nie przeszczepiono z powodu stwierdzenia istotnej patologii innych narządów dawcy, patologii nerki lub z powodu braku odpowiednich biorców dla nerki od dawców zakażonych wirusami HBV i/lub HCV. W liczbie 85 mieszczą się dwie pary pediatrycznych nerek, dla których nie było w Polsce odpowiedniego biorcy, a które zostały pobrane i przeszczepione przez zespół z Wilna.

W kraju przeszczepiono 1177 nerek pobranych ze zwłok; 1130 to przeszczepienia pojedynczej nerki, 32 to przeszczepienia nerki wraz z trzustką, 12 - przeszczepienia nerki wraz z wątrobą, 2 - przeszczepienia nerki wraz z sercem, 1 - przeszczepienie nerki wraz z płucami.

WYKORZYSTANIE NARZĄDÓW POBRANYCH DO PRZESZCZEPIENIA OD OSÓB ZMARŁYCH - WĄTROBA

Z pełnej liczby 661 dostępnych do przeszczepienia wątrób pobranych w Polsce (625 wątrób) i za granicą (36 wątrób) 35 narządów (5%) zdyskwalifikowano od przeszczepienia z powodu stwierdzonej po pobraniu patologii.

Przeszczepiono 626 wątrób; 620 biorców otrzymało cały narząd, 3-krotnie zastosowano technikę podziału wątroby (split), uzyskane 6 części wątroby przeszczepiono 6 biorcom. 12 biorcom przeszczepiono wątrobę i nerkę.

WYKORZYSTANIE NARZĄDÓW POBRANYCH DO PRZESZCZEPIENIA OD OSÓB ZMARŁYCH - SERCE

Z pełnej liczby 220 dostępnych do przeszczepienia serc pobranych w Polsce (219 narządów) i za granicą (1 serce) 15 serc (7%) nie przeszczepiono. W liczbie 15 mieszczą się 4 serca pobrane i wykorzystane przez zespoły zagraniczne z Niemiec, Czech i Szwajcarii (brak odpowiedniego biorcy w kraju).

W kraju przeszczepiono 205 serc, w tej liczbie 2 razy przeszczepiono serce wraz z nerką oraz 1 raz przeszczepiono serce wraz z płucami pobranymi od jednego dawcy.

WYKORZYSTANIE NARZĄDÓW POBRANYCH DO PRZESZCZEPIENIA OD OSÓB ZMARŁYCH - PŁUCA

Z pełnej liczby dostępnych do przeszczepienia 162 par płuc (324 narządy) pobranych w Polsce (159 par - 318 narządów) i za granicą (3 pary - 6 narządów), w 5 przypadkach z powodu braku odpowiedniego biorcy w kraju pary płuc (10 narządów) pobrały i wykorzystały zespoły z zagranicy, 8 par płuc (16 narządów) zdyskwalifikowano od przeszczepienia z powodu stwierdzonej po pobraniu patologii.

Wykorzystano do przeszczepienia oba płuca lub pojedyncze płuco pobrane od 149 dawców; 139 dawców było dawcami obu płuc (z czego 1 dawca był jednocześnie dawcą serca do wielonarządowego przeszczepu serca i płuc, jeden dawca był jednocześnie dawcą nerki do wielonarządowego przeszczepienia płuc i nerki, 1 dawca był dawcą pojedynczych płuc dla 2 biorców). W 10 przypadkach wykorzystano do przeszczepienia pojedyncze płuco z pary.

WYKORZYSTANIE NARZĄDÓW POBRANYCH DO PRZESZCZEPIENIA OD OSÓB ZMARŁYCH - TRZUSTKA

Od 42 dawców pobrano trzustkę; 32 trzustki przeszczepiono jednocześnie z nerką pobraną od tego samego dawcy oraz 10 razy przeszczepiono samą trzustkę.

WYKORZYSTANIE NARZĄDÓW POBRANYCH DO PRZESZCZEPIENIA OD OSÓB ZMARŁYCH - PODSUMOWANIE

W 2024 r. spośród 2509 pobranych narządów od zmarłych (2462 pobranych w kraju, 47 pobranych za granicą), 153 narządów nie przeszczepiono, 18 przekazano do przeszczepienia do innych krajów europejskich. Przeszczepiono łącznie 2338 narządów (1177 z 1262 pobranych nerek, 42 z 42 pobranych trzustek, 626 z 661 pobranych wątrób, 205 z 220 pobranych serc, 288 z 324 pobranych płuc) (Tabela 14).

TABELA 14. WYKORZYSTANIE DO PRZESZCZEPIENIA NARZĄDÓW W POLSCE W 2024 R.

	Narządy pobrane w kraju	Narządy pobrane za granicą	Łączna liczba pobranych narządów	Narządy niewykorzystane do przeszczepienia	Narządy przekazane za granicę	Narządy wykorzystane w kraju
Nerki	1258	4	1262	81	4	1177
Wątroba	625	36	661	35	-	626
Płuca	318	6	324	26	10	288
Serce	219	1	220	11	4	205
Trzustka	42	-	42	-	-	42
Razem	2462	47	2509	153	18	2338

PRZESZCZEPIANIE NARZĄDÓW

PRZESZCZEPIANIE NEREK

W 2024 r. przeszczepiono łącznie 1259 nerek 1259 biorcom. W tej liczbie mieści się:

- 1130 przeszczepień pojedynczej nerki pochodzącej od zmarłego dawcy;
- 32 wielonarządowe przeszczepienia nerki i trzustki;
- 15 wielonarządowych przeszczepień nerki i innych niż trzustka narządów;
- 82 przeszczepienia nerki pobranej od dawcy żyjącego.

Liczba przeszczepień pojedynczych nerek od zmarłych dawców wyniosła 1130. Najwięcej takich przeszczepień wykonano w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym im. A. Mielęckiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach - 115 (Tabela 15). Wielonarządowe przeszczepienia nerek wraz z trzustką i innymi narządami przedstawiono w Tabelach 16, 21 i 22. Przeszczepianie nerek od żywych dawców obrazują Tabele 23 i 25.

TABELA 15. PRZESZCZEPIANIE NEREK POBRANYCH OD ZMARŁYCH DAWCÓW W LATACH 2020-2024, BEZ PRZESZCZEPIEŃ WIELONARZĄDOWYCH.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Białystok	Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku	13	6	31	27	34
Bydgoszcz	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. A. Jurasza w Bydgoszczy	33	27	34	33	48
Gdańsk	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku	101	103	96	124	108
Katowice	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny im. A. Mielęckiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach	85	105	113	115	115
Kielce	Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach ⁴	4	8	8	21	21
Kraków	Krakowski Szpital Specjalistyczny im. św. Jana Pawła II ⁵	20	-	-	-	-
Kraków	SP ZOZ Szpital Uniwersytecki w Krakowie	30	68	67	66	101
Lublin	Uniwersytecki Szpital Kliniczny Nr 4 w Lublinie	15	17	18	32	36
Łódź	Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 1 im. N. Barlickiego w Łodzi	11	16	22	13	26
Łódź	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. M. Pirogowa w Łodzi ⁶	1	2	-	-	-
Olsztyn	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie	34	27	21	29	32

⁴ Pozwolenie MZ na przechowywanie i przeszczepianie nerek od 2019 r.

⁵ W październiku 2020 roku MZ uchylił pozwolenie na przeszczepianie nerek.

⁶ Pozwolenie MZ na pobieranie, przechowywanie i przeszczepianie nerek wygasło w grudniu 2022 r.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Poznań	Szpital Wojewódzki w Poznaniu	75	57	66	64	88
Poznań	Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu	56	28	53	48	42
Szczecin	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespólny w Szczecinie	12	4	9	37	60
Szczecin	Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 2 PUM w Szczecinie	36	37	32	44	33
Warszawa	Centralny Szpital Kliniczny, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	25	22	31	62	86
Warszawa	Instytut "Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka"	18	30	21	25	40
Warszawa	Państwowy Instytut Medyczny MSWiA	13	12	22	33	54
Warszawa	Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	83	76	86	112	114
Wrocław	Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu	33	33	27	53	56
Wrocław	4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ we Wrocławiu	16	27	20	25	36
Wrocław	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy ⁷	-	-	-	-	-
Razem		714	705	777	963	1130

⁷ Pozwolenie MZ na pobierania, przechowywanie i przeszczepianie nerek wygasło we wrześniu 2020 r., nowe pozwolenie na przechowywanie i przeszczepianie nerek od lutego 2024 r.

PRZESZCZEPIANIE TRZUSTKI, WYSP TRZUSTKOWYCH ORAZ TRZUSTKI I NERKI

W 2024 r. wykonano 32 operacje jednoczasowego przeszczepienia nerki i trzustki (o 8 więcej niż w roku ubiegłym) oraz 10 operacji przeszczepienia samej trzustki (Tabele 16 i 17).

TABELA 16. JEDNOCZASOWE PRZESZCZEPIANIE TRZUSTKI I NERKI W LATACH 2020-2024.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Warszawa	Państwowy Instytut Medyczny MSWiA	1	11	11	17	21
Warszawa	Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	2	6	7	7	11
Razem		3	17	18	24	32

TABELA 17. PRZESZCZEPIANIE TRZUSTKI W LATACH 2020- 2024.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Warszawa	Państwowy Instytut Medyczny MSWiA	-	1	-	-	6
Warszawa	Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	1	1	-	4	4
Razem		1	3	-	4	10

PRZESZCZEPIANIE WĄTROBY

Liczba przeszczepień wątroby od zmarłych dawców w 2024 r. wyniosła 626, o 103 zabiegi więcej niż w roku 2023 r. (523 przeszczepienia). Najwięcej zabiegów wykonano w Centralnym Szpitalu Klinicznym Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego - 310 przeszczepień (w tym 6 przeszczepień wątroby podzielonej, 2 przeszczepienia wątroby z nerką i 3 przeszczepienia części wątroby pobranej od żywego dawcy). W kraju przeszczepiono 24 razy fragment wątroby pobrany od żyjącego dawcy.

Łączna liczba transplantacji wątroby w 2024 r. wyniosła 650. (Tabele 18, 21, 22, 24 i 25).

TABELA 18. PRZESZCZEPIANIE WĄTROBY POBRANEJ OD ZMARŁYCH DAWCÓW W LATACH 2020-2024.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Bydgoszcz	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. A. Jurasza w Bydgoszczy	10	8	8	14	39
Gdańsk	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku	52	40	49	65	75
Katowice	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny im. A. Mielęckiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach	24	30	38	43	50
Szczecin	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony w Szczecinie	29	39	45	72	78
Warszawa	Centralny Szpital Kliniczny, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	95	102	133	254 ⁸	305 ⁹
Warszawa	Instytut "Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka" w Warszawie	10	10	13	13	18
Warszawa	Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	32	31	34	43	42
Wrocław	4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ we Wrocławiu	4	4	6	6	6
Wrocław	Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu	4	8	3	6	1
Razem		260	272	329	516	614

⁸ W tym 14 przeszczepień podzielonej wątroby (split liver transplant)

⁹ W tym 6 przeszczepień podzielonej wątroby (split liver transplant)

PRZESZCZEPIANIE SERCA

W 2024 r. w 8 ośrodkach kardiochirurgicznych wykonano 205 zabiegów przeszczepienia serca (o 23 zabiegi więcej niż w 2023 roku), w tym 1 zabieg przeszczepienia serca i płuc oraz dwa zabiegi przeszczepienia serca i nerki. (Tabele 19 i 22).

TABELA 19. PRZESZCZEPIANIE SERCA W LATACH 2020-2024.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Gdańsk	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku	16	15	13	11	16
Kraków	Krakowski Szpital Specjalistyczny im. św. Jana Pawła II	9	26	16	13	14
Poznań	Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu	4	7	10	5	8
Warszawa	Narodowy Instytut Kardiologii im. Stefana kardynała Wyszyńskiego – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie	33	31	32	38	35
Warszawa	Centralny Szpital Kliniczny, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego ¹⁰	-	-	6	11	21
Warszawa	Dziecięcy Szpital Kliniczny Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego ¹⁰	-	-	-	-	11
Wrocław	Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu ¹¹	-	40	43	44	49
Zabrze	Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu	83	81	51	53	48
Razem		145	200	171	175	202

¹⁰ Pozwolenie MZ na przechowywanie i przeszczepianie serca od lipca 2022 r.

¹¹ Pozwolenie MZ na przechowywanie i przeszczepianie serca od lutego 2021 r.

PRZESZCZEPIANIE PŁUC

W 2024 r. w siedmiu ośrodkach wykonano 149 takich operacji (w tym 10 przeszczepień pojedynczego płuca). Do programu wrócił w 2024 r. zespół z Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. E i J . Zeylandów w Poznaniu i wykonał 7 zabiegów. W Zabrze wykonano najwięcej, bo 60 przeszczepień. W Uniwersyteckim Centrum Medycznym w Gdańsku przeszczepiono płuca 50 biorcom w tym jednemu biorcy przeszczepiono oba płuca wraz z sercem pobrane od jednego dawcy, 1 biorcy przeszczepiono oba płuca wraz z nerką oraz jeden raz przeszczepiono płuca pobrane od jednego dawcy dwóm biorcom (Tabele 20 i 22).

TABELA 20. PRZESZCZEPIANIE PŁUC W LATACH 2020-2024.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Gdańsk	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku	16 ¹²	23	37 ¹³	36 ¹⁴	48 ¹⁵
Kraków	Krakowski Szpital Specjalistyczny im. św. Jana Pawła II ¹⁶	-	-	-	2	2
Poznań	Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów ¹⁷	-	-	-	-	7
Szczecin	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony w Szczecinie	7 ¹⁸	4	3 ¹⁸	3 ¹⁸	4 ¹⁸
Warszawa	Centralny Szpital Kliniczny, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego ¹⁹	-	-	1	3	9
Warszawa	Państwowy Instytut Medyczny MSWiA ¹⁹	-	-	1	6	17
Zabrze	Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu	28	40	49 ¹⁸	46 ¹⁸	60
Razem		51	67	91	96	147

¹² W tym 3 przeszczepienia pojedynczego płuca.

¹³ W tym 6 przeszczepień pojedynczego płuca.

¹⁴ W tym 4 przeszczepienia pojedynczego płuca.

¹⁵ W tym 3 przeszczepienia pojedynczego płuca.

¹⁶ Pozwolenie MZ na przechowywanie i przeszczepianie płuc od grudnia 2022 r.

¹⁷ Pozwolenie MZ na przechowywanie i przeszczepienie płuc wygasło w grudniu 2022 r., nowe pozwolenie MZ od stycznia 2024 r.

¹⁸ W tym 1 przeszczepienie pojedynczego płuca

¹⁹ Pozwolenie MZ na przechowywanie i przeszczepianie płuc od lipca 2022 r.

PRZESZCZEPIENIA WIELONARZĄDOWE INNE NIŻ PRZESZCZEPIENIA NERKI I TRZUSTKI

W 2024 roku wykonano 18 przeszczepień wielonarządowych, innych niż jednoczasowe przeszczepienie nerki i trzustki (Tabele 21-22).

TABELA 21. PRZESZCZEPIENIA WIELONARZĄDOWE; JEDNOCZASOWE PRZESZCZEPIENIE NERKI I WĄTROBY W LATACH 2020-2024.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Gdańsk	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne	1	-	-	1	3
Katowice	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny im. A. Mielęckiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	-	-	-	-	1
Szczecin	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony	-	2	3	-	2
Warszawa	Centralny Szpital Kliniczny, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	2	1	2	2	2
Warszawa	Instytut "Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka"	-	-	-	2	4
Razem		3	3	5	5	12

TABELA 22. PRZESZCZEPIENIA WIELONARZĄDOWE; POZOSTAŁE PRZESZCZEPIENIA WIELONARZĄDOWE W LATACH 2021-2024.

Miasto	Szpital	2021 ²⁰		2022		2023				2024		
		nerka + płuca	wątroba + trzustka	nerka + serce	serce + płuca	nerka + serce	nerka + płuca	wątroba + serce	serce + płuca	nerka + serce	nerka + płuca	serce + płuca
Gdańsk	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne	-	-	-	1	1	1	-	1	-	1	1
Warszawa	Centralny Szpital Kliniczny, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-
Warszawa	Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wrocław	Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
Zabrze	Śląskie Centrum Chorób Serca	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Razem		1	1	1	1	4	1	2	1	2	1	1

²⁰ W 2020 r. nie było przeszczepień wielonarządowych spełniających kryteria tej tabeli.

PRZESZCZEPIANIE NARZĄDÓW OD DAWCÓW ŻYWYCH

W 2024 r. liczba przeszczepień nerek pobranych od żywych dawców wyniosła 82, 4 operacje więcej niż w 2023 r. Najwięcej, 22 przeszczepienia 22 wykonano w Szpitalu Klinicznym Dzieciątka Jezus w Warszawie, w UCK w Gdańsku wykonano 17 przeszczepień, w Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie (pobrania w CSK UCK WUM) wykonano 14 takich zabiegów.

W Klinice Chirurgii Dziecięcej i Transplantacji Narządów IP CZD 21 biorcom przeszczepiono fragment wątroby pobranej od żywego dawcy (pobrania miały miejsce w CSK WUM), w CSK WUM wykonano 3 takie zabiegi (Tabele 23-25).

TABELA 23. PRZESZCZEPIANIE NEREK POBRANYCH OD ŻYWYCH DAWCÓW W LATACH 2020-2024.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Bydgoszcz	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. A. Jurasza w Bydgoszczy	1	1	3	3	2
Gdańsk	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku	4	2	7	9	17
Katowice	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny im. A. Mielęckiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach	-	1	2	1	5
Kraków	Krakowski Szpital Specjalistyczny im. św. Jana Pawła II	1	-	-	-	-
Kraków	SP ZOZ Szpital Uniwersytecki w Krakowie	-	1	2	2	-
Łódź	Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 1 im. N. Barlickiego w Łodzi	1	-	4	-	3
Poznań	Szpital Wojewódzki w Poznaniu	-	1	-	2	-
Poznań	Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu	2	-	2	1	1
Szczecin	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony w Szczecinie	4	3	5	12	10
Szczecin	Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 2 PUM w Szczecinie	-	-	-	2	-
Warszawa	Instytut "Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka" ²¹	3	9	8	10	14

²¹ Nerki pobierane w CSK UCK WUM

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Warszawa	Państwowy Instytut Medyczny MSWiA	-	-	1	4	1
Warszawa	Centralny Szpital Kliniczny, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	-	8	3	5	3
Warszawa	Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	11	12	30	19	22
Wrocław	Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu	4	6	6	8	4
Razem		31	44	73	78	82

TABELA 24. PRZESZCZEPIANIE CZĘŚCI WĄTROBY POBRANYCH OD ŻYWYCH DAWCÓW 2020-2024.

Miasto	Szpital	2020	2021	2022	2023	2024
Warszawa	Instytut "Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka" ²²	28	20	28	27	21
Warszawa	Centralny Szpital Kliniczny, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	-	-	-	-	3
Razem		28	20	28	27	24

TABELA 25. PRZESZCZEPIANIE NEREK I CZĘŚCI WĄTROBY OD ŻYWYCH DAWCÓW W LATACH 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Przeszczepianie nerek pobranych od żywych dawców	31	44	73	78	82
Przeszczepianie części wątroby pobranych od żywych dawców	28	20	28	27	24
Razem	59	64	101	105	106

²² Fragmenty wątroby pobierane w CSK UCK WUM

PRZESZCZEPIANIE NARZĄDÓW W POLSCE, PODSUMOWANIE

Ogółem w 2024 r. w Polsce 2338 narządów pochodzących ze zwłok (440 narządów więcej niż w 2023 r.) i 106 pochodzących od osób żywych (1 więcej niż w 2023 r.) przeszczepiono 2257 biorcom, 360 biorców więcej niż w 2023 r. (Tabele 26-27).

TABELA 26. BIORCY NARZĄDÓW W LATACH 2020 - 2024 R.

Rodzaj przeszczepienia	Liczba biorców				
	2020	2021	2022	2023	2024
Nerka od osoby zmarłej	714	705	777	963	1130
Nerka od żywego dawcy	31	44	73	78	82
Nerka jednocześnie z trzustką	3	17	18	24	32
Nerka jednocześnie z wątrobą	3	3	5	5	12
Nerka jednocześnie z sercem	-	-	-	4	2
Nerka jednocześnie z dwoma płucami	-	1	-	1	1
Wątroba od osoby zmarłej	260	273	329	502	608
Fragment wątroby od żywego dawcy	28	20	28	27	24
Fragment wątroby od zmarłego dawcy	-	-	-	14	6
Wątroba jednocześnie z trzustką	-	1	-	-	-
Serce	145	200	171	175	202

Rodzaj przeszczepienia	Liczba biorców				
	2020	2021	2022	2023	2024
Serce jednocześnie z dwoma płucami	-	-	1	1	1
Serce jednocześnie z nerką	-	-	1	4	-
Oba płuca	48	63	75	74	137
Pojedyncze płuco	3	4	17	23	10
Trzustka	1	2	-	4	10
Tkanki szyi	-	1	-	-	-
Razem	1236	1334	1495	1899	2257

TABELA 27. LICZBA PRZESZCZEPIONYCH NARZĄDÓW I LICZBA BIORCÓW W LATACH 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba przeszczepionych narządów (CD + LD)	1290 (1231+59)	1426 (1360+64)	1596 (1495+101)	2003 (1898+105)	2444 (2338+106)
Liczba biorców (CD + LD)	1236 (1177+59)	1334 (1270+64)	1495 (1394+101)	1897 (1792+105)	2257 (2151+106)

*Krystyna Antoszkiewicz, Poltransplant;
Jarosław Czerwiński, Poltransplant, Zakład Medycyny Ratunkowej WUM;
Piotr Malanowski, Poltransplant.*

PRZESZCZEPIANIE NARZĄDÓW W POLSCE W LATACH 1966-2024

Rok	Nerki-DD ²³	Nerki-LD ²⁴	Serce	Wątroby-DD	Nerka-i-trzustka	Płuca-LD	Płuca-DD	Wątroby-LD	Wątroba-i-nerka	Serce-i-płuca	Jelito	Serce-i-nerka	Trzustka	Kończyna-górna	Nerka-i-wyspy	Wyspy	Twarz	Narządy-szyi	Serce-i-wątroba	Płuco-i-wątroba	Nerka-i-płuca	Wątroba-i-trzustka	Split liver tx DD ²⁵	Razem	przeszczeplenia-DD	przeszczeplenia-LD
1966	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	1
1967	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	4	2
1968	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	7	1
1969	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	0
1970	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	2
1971	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	5	5
1972	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	3	5
1973	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	7	2
1974	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	5	1
1975	8	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	8	2
1976	5	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	5	6
1977	44	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47	44	3
1978	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46	46	0
1979	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	39	0
1980	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	49	0
1981	40	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	40	1
1982	48	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	48	1

²³ DD – dawca zmarły.

²⁴ LD – dawca żywy.

²⁵ Split liver Tx DD – przeszczepienie podzielonej wątroby pobranej od zmarłego dawcy (1 dawca – 2 biorców).

Rok	Nerki-DD ²³	Nerki-LD ²⁴	Serce	Wątroby-DD	Nerka-i-trzustka	Płuca-LD	Płuca-DD	Wątroby-LD	Wątroba-i-nerka	Serce-i-płuca	Jelito	Serce-i-nerka	Trzustka	Kończyna-górna	Nerka-i-wyspy	Wyspy	Twarz	Narządy-szyi	Serce-i-wątroba	Płuco-i-wątroba	Nerka-i-płuca	Wątroba-i-trzustka	Split liver tx DD ²⁵	Razem	przeszczenia-DD	przeszczenia-LD	
1983	95	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	95	5	
1984	130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	130	130	0
1985	143	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	151	145	6
1986	269	6	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	284	278	6
1987	315	3	23	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	343	340	3
1988	292	1	15	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	315	314	1
1989	380	3	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	392	389	3
1990	379	1	29	6	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	420	419	1
1991	354	5	26	8	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	398	393	5
1992	294	6	47	8	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	366	360	6
1993	308	5	47	7	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	372	367	5
1994	335	4	76	9	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	428	424	4
1995	340	8	82	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	435	427	8
1996	344	12	72	12	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	445	432	13
1997	515	13	118	19	0	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	666	653	13
1998	534	9	123	27	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	698	689	9
1999	589	12	119	33	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	758	744	14
2000	778	32	129	61	14	-	-	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1026	984	42
2001	841	36	128	102	17	-	-	15	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1142	1091	51
2002	907	25	108	131	12	-	-	13	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1201	1163	38
2003	979	44	121	151	14	-	1	13	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1329	1272	57
2004	1041	22	104	177	15	-	1	18	4	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1384	1344	40
2005	1038	29	95	197	22	-	3	13	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1399	1357	42
2006	896	18	95	177	36	-	6	21	3	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1255	1216	39

Rok	Nerki-DD ²³	Nerki-LD ²⁴	Serce	Wątroby-DD	Nerka-i-trzustka	Płuca-LD	Płuca-DD	Wątroby-LD	Wątroba-i-nerka	Serce-i-płuca	Jelito	Serce-i-nerka	Trzustka	Kończyna-górna	Nerka-i-wyspy	Wyspy	Twarz	Narządy-szyi	Serce-i-wątroba	Płuco-i-wątroba	Nerka-i-płuca	Wątroba-i-trzustka	Split liver tx DD ²⁵	Razem	przeszczenia-DD	przeszczenia-LD
2007	648	22	64	174	21	-	7	18	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	958	918	40
2008	789	20	61	223	20	-	11	21	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1147	1106	41
2009	757	23	71	209	20	-	10	22	5	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1118	1073	45
2010	947	50	79	215	19	-	12	20	2	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1347	1277	70
2011	998	40	80	278	33	-	15	18	4	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1468	1410	58
2012	1091	51	79	309	34	-	16	14	3	-	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1608	1543	65
2013	1074	57	87	316	29	-	17	18	2	-	-	-	3	-	2	3	2	-	-	-	-	-	-	1610	1535	75
2014	1065	55	76	335	28	-	19	30	1	-	-	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1619	1534	85
2015	951	60	99	304	29	-	24	22	6	-	-	-	12	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1508	1426	82
2016	975	50	101	314	31	-	35	28	3	-	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1545	1467	78
2017	999	56	97	345	30	-	39	24	4	-	-	1	11	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1608	1528	80
2018	881	40	145	288	19	-	43	22	5	-	-	1	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1447	1385	62
2019	902	52	142	321	24	-	57	21	5	-	-	-	5	-	-	5	-	2	4	1	-	-	-	1541	1468	73
2020	714	31	145	260	3	-	51	28	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1236	1177	59
2021	705	44	200	273	17	-	67	20	3	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	1334	1270	64
2022	777	73	171	329	18	-	92	28	5	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1495	1394	101
2023	963	78	175	502	24	-	97	27	5	1	-	4	4	-	-	-	-	-	2	-	1	-	14	1897	1792	105
2024	1130	82	202	608	32	-	147	24	12	1	-	2	10	-	-	-	-	-	-	-	1	-	6	2257	2151	106
Razem	28785	1221	3649	6736	611	1	771	510	92	9	1	10	78	8	2	9	2	6	7	1	3	1	22	42535	40803	1732

1.02

